

P.Z. br. 532

HRVATSKI SABOR

KLASA: 740-02/18-01/03

URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 22. studenoga 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Kaznenog zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e, aktom od 21. studenoga 2018. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Ivana Vilibora Sinčića, dr. sc. Branimira Bunjca i Ivana Pernara, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

**Klub zastupnika
Živoga zida i SNAGA-e**

U Zagrebu, 21. studeni 2018.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Kaznenog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN 81/13, 113/16, 69/17, 29/18), podnosimo **Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Kaznenog zakona**

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će zastupnici Ivan Vilibor Sinčić, Branimir Bunjac i Ivan Pernar.

PREDSJEDNIK KLUBA ZASTUPNIKA

Ivan Pernar

KLUB ZASTUPNIKA ŽIVOG ZIDA I SNAGA-e

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Zagreb, studeni 2018.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Republika Hrvatska je stranka Konvencije Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (tzv. Lanzarotske konvencije) kao i Konvencije OUN-a o pravima djeteta te se na nju kao punopravnu članicu Europske unije primjenjuje Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011 o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP. Pojačavanje zaštite te prevencija osuđenih počinitelja kaznenih djela od mogućnosti izravnog doticaja s djecom obveza je iz Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja i Direktive 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP.

Temeljni kazneno-pravni okvir regulatorni borbe protiv spolnog zlostavljanja djeteta u RH sadržan je u glavi XVII važećeg Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/2011, 144/2012, 56/2015, 61/2015, 101/2017) koja određuje kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta: Kazneno djelo spolne zlouporabe djeteta mlađeg od petnaest godina (čl. 158 Kaznenog zakona), kazneno djelo spolne zlouporaba djeteta starijeg od petnaest godina (čl. 159 Kaznenog zakona), kazneno djelo zadovoljenja pohote pred djetetom mlađim od petnaest godina (čl. 160 Kaznenog zakona), kazneno djelo mamljenja djece za zadovoljenje spolnih potreba (čl. 161 Kaznenog zakona), kazneno djelo podvođenja djeteta (čl. 162 Kaznenog zakona), kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju (čl. 163 Kaznenog zakona), kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografske predstave (čl. 164 Kaznenog zakona), kazneno djelo upoznavanja djece s pornografijom (čl. 165 Kaznenog zakona), te teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (čl. 166 Kaznenog zakona). Od svog donošenja Kazneni zakon izmijenjen je tri puta te je jednom ispravljen. Treći i zadnji put 2017. godine prvenstveno zbog usklađenja domaćeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije.

Procjenjuje se kako postoji visoka tamna brojka kod navedenih kaznenih djela zbog izuzetne ranjivosti žrtava koje nisu sposobne u većini slučajeva samostalno upozoriti na počinjenje kaznenog djela ali i društvene stigme vezane uz ista. Broj prijava za seksualno zlostavljane djece u Hrvatskoj neprestano raste. U 2017. god je prijavljeno više od 900 takvih slučajeva, 2016. god. 848, a 2015. god. 590. Od od 2014.god. za najčešće kazneno djelo za koje se pokreće postupak - kazneno djelo spolne zlouporabe

djeteta mlađeg od 15 godina bilo 148 osuđujućih, 3 oslobađajuće i dvije presude za neubrojive počinitelje.

Kazneni zakon donesen je 2011., a stupio je na snagu 1. siječnja 2013. Od svog donošenja Kazneni zakon izmijenjen je tri puta te je jednom ispravljen. Treći i zadnji put 2017. godine prvenstveno zbog usklađenja domaćeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije. Niti jedna od navedenih izmjena nije adresirala predmetnu problematiku povećanja standarda zaštite djece te prevencije osuđenih počinitelja kaznenih djela od mogućnosti izravnog doticaja s djecom obveza sukladno međunarodno preuzetim obvezama RH.

Ovim izmjenama predlaže se poboljšanje zaštite djece kroz ukidanje diskrecijske mogućnosti suda da odluči ne provoditi zaštitni nadzor za kaznena djela iz glave XVII (st.3 čl. 76 postojećeg Kaznenog zakona predviđa tu mogućnost za sva kaznena djela), uvođenje nezastarijevanja za teška kaznena djela zlostavljanja i iskorištavanja djeteta te povećanjem minimalne i maksimalne propisane kazne za sljedeća kaznena djela iz Glave XVII KZ-a: kod kaznenog djela spolne zlouporabe djeteta mlađeg od petnaest godina (čl. 158 KZ-a) od 5 do 10 godina zatvora a za bludnu radnju od 2 do 10 godina, kod kaznenog djela spolne zlouporabe djeteta starijeg od petnaest godina (čl. 159 KZ-a) od 3 do 8 godina zatvora, kod kaznenog djela zadovoljenja pohote pred djetetom mlađim od petnaest godina (čl. 160 KZ-a) do 5 godina zatvora, kod kaznenog djela mamljenja djece za zadovoljenje spolnih potreba (čl. 161 KZ-a) od 1 do 6 godina zatvora, kod kaznenog djela podvođenja djeteta (čl. 162 KZ-a) od 5 do 15 godina zatvora, kod kaznenog djela iskorištavanja djece za pornografiju (čl. 163 KZ-a) od 3 do 12 godina zatvora, kod kaznenog djela iskorištavanja djece za pornografske predstave (čl. 164 KZ-a) od 3 do 12 godina zatvora te kod teških kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (čl. 166 KZ-a) od 5 do 20 godina zatvora. Također, predlaže se povišenje minimalne i maksimalne propisane kazne za kvalificirane i blaže oblike navedenih kaznenih djela.

Predložene promjene potvrdile napredak RH u provođenju postupka povisivanja standarda zaštite djece što je međunarodna obveza države te bi istodobno utjecale preventivno kod svih kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga Zakona ne zahtijeva dodatna sredstva iz državnog proračuna.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu (Narodne novine broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17) u članku 76. u stavku 3. na kraju rečenice „briše se točka“, „dodaje zarez“ i riječi „osim ako se radi o kaznenim djelima iz Glave XVII. Kaznenog zakona koja uređuje kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta“.

Članak 2.

U članku 81. stavak 2. mijenja se i glasi:

„Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločina agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), terorizma (članak 97. stavak 4.), teškog ubojstva (članak 111.), za teška kaznena djela zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166.), za kazneno djelo ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.), te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.“

Članak 3.

U članku 158. stavku 1. riječi „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od pet do petnaest godina“.

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od 6 mjeseci do pet godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od dvije do deset godina“.

Članak 4.

U članku 159. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina“.

Članak 5.

U članku 160. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora do pet godina“.

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora do tri godine“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do šest godina“.

Članak 6.

U članku 161. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora do tri godine“, zamjenjuje se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do šest godina“.

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora u trajanju do pet godina“

Članak 7.

U članku 162. stavku 01. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od pet do petnaest godina“.

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do deset godina“.

Članak 8.

U članku 163. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina“.

U stavku 3. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od pet do dvadeset godina“.

Članak 9.

U članku 164. stavku 1. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina“, zamjenjuje se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina“.

U stavku 2. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od pet do petnaest godina“.

U stavku 3. riječi: „kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina“, zamjenjuju se riječima: „kaznit će se kaznom zatvora od pet do dvadeset godina“.

Članak 10.

U članku 166. stavku 1. riječi: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina“, zamjenjuju se riječima: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet godina do dvadeset godina“.

U stavku 2. riječi: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina“, zamjenjuju se riječima: „počinitelj će se kazniti kaznom dugotrajnim zatvorom“.

U stavku 3. riječi: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje deset godina ili dugotrajnim zatvorom“, zamjenjuju se riječima: „počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od dvadeset godina ili dugotrajnim zatvorom“.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

V. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predlaže se poboljšanje zaštite djece kroz ukidanje diskrecijske mogućnosti suda da odluči ne provoditi zaštitni nadzor za kaznena djela iz glave XVII.

Uz članak 2.

Propisuje se nezastarijevanje kaznenih djela počinjenih na štetu djeteta, sukladno članku 33. Konvencije Vijeća Europe o zaštiti djece od spolnog iskorištavanja.

Uz članak 3.

Kod kaznenog djela spolne zlouporabe djeteta mlađeg od petnaest godina povisuju se minimalna i maksimalna zapriječena kazna zatvora na 5 i 10 godina odnosno kod blažeg oblika od 2 do 10 godina.

Uz članak 4.

Kod kaznenog djela spolne zlouporabe djeteta starijeg od petnaest godina povisuju se minimalna i maksimalna zapriječena kazna zatvora na 3 i 8 godina.

Uz članak 5.

Kod kaznenog djela zadovoljenja pohote pred djetetom mlađim od petnaest godina povisuje se maksimalna zapriječena kazna zatvora do 5 godina odnosno kod kvalificiranog oblika kazna zatvora se određuje od 1 do 6 godina.

Uz članak 6.

Kod kaznenog djela mamljenja djece za zadovoljenje spolnih potreba povisuju se minimalna i maksimalna zapriječena kazna na 1 i 6 godina zatvora odnosno kod kvalificiranog oblika maksimalna kazna zatvora se određuje trajanju do 5 godina.

Uz članak 7.

Kod kaznenog djela podvođenja djeteta povisuju se minimalna i maksimalna zapriječena kazna zatvora na 5 i 15 godina odnosno kod blažeg oblika kazna zatvora se određuje od 3 do 10 godina.

Uz članak 8.

Kod kaznenog djela iskorištavanja djece za pornografiju povisuju se minimalna i maksimalna zapriječena kazna zatvora na 3 i 12 godina odnosno kod kvalificiranog oblika kazna zatvora se određuje od 5 do 20 godina.

Uz članak 9.

Kod kaznenog djela iskorištavanja djece za pornografske predstave povisuju se minimalna i maksimalna zapriječena kazna zatvora na 3 i 12 godina odnosno kod kvalificiranog oblika kazna zatvora se određuje od 5 do 15 godina te kod najtežeg kvalificiranog oblika od 5 do 20 godina.

Uz članak 10.

Kod teških kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta povisuju se minimalna i maksimalna zapriječena kazna zatvora na 5 i 20 godina odnosno kod najtežih oblika takvih kaznenih djela uvodi se kazna dugotrajnog zatvora kao najteži oblik kaznenopravne sankcije u RH.

Uz članak 11.

Propisuje se stupanje Zakona na pravnu snagu.

VI. ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora Članak 76.

(1) Ako je počinitelju izrečena kazna zatvora u trajanju od pet ili više godina za namjerno kazneno djelo ili u trajanju od dvije ili više godina za namjerno kazneno djelo s obilježjem nasilja ili za drugo kazneno djelo iz Glave XVI. ili XVII. ovoga Zakona i ako je kazna u potpunosti izdržana jer osuđeniku nije odobren uvjetni otpust, nad njime će se odmah po izlasku iz zatvora započeti provoditi zaštitni nadzor sukladno članku 64. ovoga Zakona i posebne obveze iz članka 62. stavka 2. točke 7. do 13. ako su mu izrečene uz zaštitni nadzor.

(2) Vrijeme provjeravanja traje jednu godinu osim ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno na štetu djeteta kada vrijeme provjeravanja traje tri godine. Sud može vrijeme provjeravanja prije njegova isteka na prijedlog nadležnog tijela za probaciju produžiti za još jednu godinu ako bi bez njegova provođenja postojala opasnost od ponovnog počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u stavku 1. ovoga članka.

(3) Sud prilikom donošenja presude može odrediti da se zaštitni nadzor ne provodi ako ima razloga vjerovati da osoba neće počiniti novo kazneno djelo i bez njegova provođenja.

GLAVA SEDMA (VII.)

ZASTARA

Zastara kaznenog progona

Članak 81.

(1) Kazneni progon zastarijeva nakon:

- 40 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna dugotrajnog zatvora i kazna zatvora u trajanju dužem od 15 godina,
- 25 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 10 godina,
- 20 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 5 godina,
- 15 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 3 godine,
- 10 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od jedne godine i
- 6 godina za ostala kaznena djela.

(2) Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), terorizma (članak 97.stavak 4.), teškog ubojstva (članak 111.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.) te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

(3) Ako je prije proteka rokova iz stavka 1. ovoga članka donesena prvostupanjska presuda, zastara kaznenog progona produžuje se za dvije godine.

GLAVA SEDAMNAESTA (XVII.)
KAZNENA DJELA SPOLNOG ZLOSTAVLJANJA I
ISKORIŠTAVANJA DJETETA

Spolna zlouporaba djeteta mlađeg od petnaest godina

Članak 158.

- (1) Tko izvrši spolni odnošaj ili s njim izjednačenu spolnu radnju s djetetom mlađim od petnaest godina, ili ga navede da izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju s trećom osobom ili da nad samim sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- 2) Tko nad djetetom mlađim od petnaest godina izvrši bludnu radnju, ili ga navede da izvrši bludnu radnju s drugom osobom ili da nad samim sobom izvrši bludnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (3) Nema kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka ako razlika u dobi između osoba koje vrše spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju ili bludnu radnju nije veća od tri godine.
- (4) Počinitelj koji je bio u otklonjivoj zabludi da dijete iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje petnaest godina kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina, a ako je bio u otklonjivoj zabludi da dijete iz stavka 2. ovoga članka ima najmanje petnaest godina kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.
- (5) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini uz primjenu sile ili prijetnje, obmane, prijevare ili zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti djeteta o njemu, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.
- (6) Tko djelo iz stavka 2. ovoga članka počini uz primjenu sile ili prijetnje, obmane, prijevare ili zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti djeteta o njemu, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Spolna zlouporaba djeteta starijeg od petnaest godina

Članak 159.

- (1) Tko s djetetom koje je navršilo petnaest godina koje mu je povjereno radi odgoja, učenja, čuvanja, dušebrižništva ili njege izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili ga navede da s drugom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili da samo nad sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se srodnik po krvi ili po posvojenju u ravnoj lozi, očuh, maćeha ili izvanbračni drug ili životni partner ili neformalni životni partner roditelja djeteta koji s djetetom koje je navršilo petnaest godina izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili ga navede da s drugom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili da samo nad sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju.

Zadovoljenje pohote pred djetetom mlađim od petnaest godina.

Članak 160.

- (1) Tko pred djetetom mlađim od petnaest godina čini spolne radnje namijenjene zadovoljavanju vlastite ili tuđe pohote, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Tko pred djetetom mlađim od petnaest godina počini kazneno djelo iz članka 152. do članka 155., članka 158. ili članka 159. ovoga Zakona, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

Mamljenje djece za zadovoljenje spolnih potreba

Članak 161.

(1) Punoljetna osoba koja osobi mlađoj od petnaest godina, u namjeri da ona ili druga osoba nad njom počini kazneno djelo iz članka 158. ovoga Zakona, putem informacijsko komunikacijskih tehnologija ili na drugi način predloži susret s njom ili drugom osobom i koja poduzme mjere da do tog susreta dođe, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko prikuplja, daje ili prenosi podatke o osobi mlađoj od petnaest godina radi počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

Podvođenje djeteta

Članak 162.

(1) Tko radi zarade ili druge koristi dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na pružanje spolnih usluga, ili organizira ili omogućiti pružanje spolnih usluga s djetetom, a znao je ili je morao i mogao znati da se radi o djetetu, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Tko koristi spolne usluge djeteta koje je navršilo petnaest godina uz davanje bilo kakve naknade ili protučinidbe, a znao je ili je morao i mogao znati da se radi o djetetu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko osobu za koju je znao ili je morao i mogao znati da je dijete radi zarade silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede na pružanje spolnih usluga, ili tko koristi spolne usluge tog djeteta uz naplatu, a znao je ili je morao i mogao znati za navedene okolnosti, kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(4) Tko oglašava iskorištavanje spolnih usluga djeteta, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Iskorištavanje djece za pornografiju

Članak 163.

(1) Tko dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na sudjelovanje u snimanju dječje pornografije ili tko organizira ili omogućiti njezino snimanje, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko neovlašteno snima, proizvodi, nudi, čini dostupnim, distribuira, širi, uvozi, izvozi, pribavlja za sebe ili drugoga, prodaje, daje, prikazuje ili posjeduje dječju pornografiju ili joj svjesno pristupa putem informacijsko komunikacijskih tehnologija.

(3) Tko dijete silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede na snimanje dječje pornografije, kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.

(5) Dijete se neće kazniti za proizvodnju i posjedovanje pornografskog materijala koji prikazuje njega samog ili njega i drugo dijete ako su oni sami taj materijal proizveli i posjeduju ga uz pristanak svakog od njih i isključivo za njihovu osobnu upotrebu.

(6) Dječja pornografija je materijal koji vizualno ili na drugi način prikazuje pravo dijete ili realno prikazano nepostojeće dijete ili osobu koja izgleda kao dijete, u pravom ili

simuliranom spolno eksplicitnom ponašanju ili koji prikazuje spolne organe djece u spolne svrhe. Materijali koji imaju umjetnički, medicinski ili znanstveni značaj ne smatraju se pornografijom u smislu ovoga članka.

Iskorištavanje djece za pornografske predstave

Članak 164.

- (1) Tko dijete namamljuje, vrbuje ili potiče na sudjelovanje u pornografskim predstavama, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (2) Tko zarađuje od pornografskih predstava u kojima sudjeluje dijete ili na drugi način iskorištava dijete za pornografske predstave, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
- (3) Tko silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede dijete na sudjelovanje u pornografskoj predstavi, kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.
- (4) Kaznom zatvora iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko gleda pornografsku predstavu uživo ili putem komunikacijskih sredstava ako je znao ili je morao i mogao znati da u njoj sudjeluje dijete.
- (5) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka će se i uništiti.

Teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta

Članak 166.

- (1) Ako je kaznenim djelom iz članka 158. stavak 1., članka 162. stavka 1. i 2., članka 163. stavka 1. i 2. te članka 164. stavka 1. ovoga Zakona djetetu nanescna teška tjelesna ozljeda ili je narušen njegov tjelesni ili emocionalni razvoj ili je dijete ostalo trudno, ako je u djelu sudjelovalo više počinitelja, ili je djelo počinjeno nad posebno ranjivim djetetom ili je počinjeno od bliske osobe ili osobe s kojom dijete živi u zajedničkom kućanstvu, ili je počinjeno na osobito okrutan ili osobito ponižavajući način, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.
- (2) Ako je kaznenim djelom iz članka 158. stavka 5., članka 162. stavka 3., članka 163. stavka 3. i članka 164. stavka 2. ovoga Zakona djetetu nanescna teška tjelesna ozljeda ili je narušen njegov tjelesni ili emocionalni razvoj ili je dijete ostalo trudno, ako je u djelu sudjelovalo više počinitelja, ili je djelo počinjeno nad posebno ranjivim djetetom ili je počinjeno od bliske osobe ili osobe s kojom dijete živi u zajedničkom kućanstvu, ili je počinjeno na osobito okrutan ili osobito ponižavajući način, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.